

Var ligger Ryssby?

Bertil Holmström

Svaret på frågan **Kvantitet eller kvalitet?** på sidan 3 är väl givet - kvalitet! Visst attan är det kul att veta att man (kanske) är släkt till Julius Caesar 53 led bakåt (det där med Ragnar Lodbrok och Kraka är kanske ännu skojigare), men för detta min släktutredning framåt? NEJ! Inte ett dugg.

Men att få en förklaring till att Kalmarflickan Jenny Lydia Ågren konfirmerades i en främmande församling, Ryssby – detta var förvisso ett genombrott. Hon blev föräldralös som 13-åring och placerades i ett fosterhem just där.

Var ligger då Ryssby? KAK:s Bilatlas (Liber 2000) har två Ryssby, ett nära Nässjö, ett nära Ljungby, båda helt otänkbara. Men orter ändrar ibland namn över åren. Jo, minsann, KAK:s Bilatlas (GLA 1946) har en kyrka Ryssby, i stationssamhället Rockneby på Kalmar-Berga järnväg, två mil från staden!

Jag kunde förstås gått rätt på Wikipedia, och fått veta att "Ryssby kyrka är en kyrkobyggnad i Rockneby i Växjö stift", och därefter lätt ha kunnat leta rätt på Rockneby i min moderna kartbok. Det är lätt att vara efterklok.

En lärdom av detta är att när man hamnar utanför det egna reviret får man inte förutsätta att namnet på en församlingskyrka automatiskt också är namn på en ort som platsar i en modern bilatlas!

Tillbaka till Jenny Lydia. Längre fram i livet äktade hon en ung man från Nybro, Edvin Hallehn. Vigselringen finns bevarad, med ingraverat "E.H. 7/3 86". Jenny Lydia föder honom två barn, Justus Eugen (1887-02-10) och Jenny Elvira (1889-09-07).

Jenny Lydia dör. Johan Edvin gifter om sig med en Jenny Amanda. Jenny Elvira får två halvbröder.

Jenny Elvira byter tilltalsnamn till Vera. Hon träffar en stilig ung man, vikarierande landsfiskalsbiträde. Innan hans vikariat är till ända förlovar de sig men beslutar att vänta med bröllop tills maken får en ordinarie tjänst.

Det går många år. Så småningom gifter de sig, så småningom får de en dotter. Någon som förvånas över att flickan får Jenny som andranamn?

Vivi Jenny Maria är min maka sedan mer än ett halvsekel. Hon har förstås inget minne av Jenny Lydia, det är styvmormor Jenny Amanda hon minns från barndomen. Ryssby då? Hon kände namnet, hade varit där som barn någon gång som familjen hälsade på hos morbror Justus i Kalmar. Uppenbarligen höll man kontakt med Jenny Lydias fosterfamilj!

En känd sanning är att "ett svar på en fråga är ett *bra* svar, om det ger upphov till nya frågor". I detta fall, vad vet vi om Jenny Lydias fosterföräldrar?

Julius Caesar, släng dig i vägen!

Gösta Framme på Nätet

Bertil Holmström

För släktforskaren är kyrkböckerna med sina anteckningar om födda, vigda och döda de allra viktigaste källorna. Med kyrkböckernas hjälp hittar man oftast lätt och säkert sina förfäder. Men kyrkoarkivalierna har sin begränsning: man kommer i regel inte längre tillbaka i tiden än till åren omkring 1700, och de uppgifter man får, gäller endast de tre händelserna i en människas liv, som födelse, vigsel och död utgör. Vad skall då en släktforskare göra för att komma bortom tidsgränsen 1700? Och hur skaffar man sig kunskap om förfädernas liv, om man tycker att en lista med namn inte är tillräckligt?

Så börjar Gösta Frammes allra första artikel i *STNB* i juli 1978, "Trejlesläkt spårad tillbaka till 1400-tal" (och återgiven i *ViSlf* nr 23 och 24) För Gösta var släkt- och hembygdsforskning intimt sammanvävda. Hans *best seller* "Vätte härad – Ur gångna tiders historia" är strukturerad efter historiska rubriker, men omnämnda personer förekommer i många läsares antavlor.

(Om du ogillar tekniksnaack, hoppa!) Mot slutet av 1990-talet hade jag gripits av hypertextbacillen. Allt vad som kom i min väg kördes in som textfil (rtf, Rich Text Format) genom ett program (rtftohtml, Rich Text Format – to – Hyper Text Markup Language) och ut som html, redo för länknings kors och tvärs, och redo att läggas upp på det världsomspännande nätet (www, World Wide Web) som jag hade tillgång till via mitt jobb på Chalmers.

När jag väl gjort slut på eget material kontaktade jag Gösta och undrade om jag kunde hjälpa till att sprida hans texter ut över världen (d.v.s. Sverige). Han tyckte idén var god, och jag körde igång. När uppsatserna i *STNB* var avklarade gav jag mig i kast med hans uppsatser i *Strömstadsbygden*. Och slutligen bitar av självaste Häradsboken.

Hela tiden stämde jag av namnen i Göstas texter mot mina egna släktsidor. I ett avsnitt, Pantsättning av odelsjord, diskuteras ett fall i Rävö 1694 och nämns en Truls Torstensson, "Truls i Tjärnöbo". I själva verket handlar det om Truls Eriksson (död 1717), farfar till en Truls Torstensson i Tjärnöbo (1711 - 1738). Vilket Gösta givetvis höll med om, vid ett av många trevliga telefonsamtal.

I de yttersta av dessa dagar har jag gått igenom några av texterna från sekelskiftet, fräschat upp paketeringen, rättat de fel jag kommit på (många återstår förvisso) och lagt upp på nätet, med adressen

http://www.bertilh.se/bygd/vatte_harad/vatte_harad.html

Håll till godo!